

Yttrande om tågstation i Nätra/Bjästa och gång/cykelvägar i Nätrradalen

Tågstation/linjeplats i Nätra/Bjästa med omlastningsmöjlighet

Det är angeläget att etablera en pendlarstation längs Botniabanan vid Nätrradalen, nära Bjästa. En sådan station skulle kunna ersätta dagens två mil långa bilresa till Örnsköldsvik med bara cirka 3,5 km cykling/gång till den nya hållplatsen. Hela Nätrradalen – med uppemot 8 000 potentiella pendlare – skulle få betydligt bättre tillgång till kollektivtrafik. Stationen blir även närmaste av- och påstigningsplats för resenärer som vill nå Höga Kusten och dess skärgård. Kommunens förslag framhåller att en ny hållplats här kan gynna södra kommundelen och regionens hållbara turism samtidigt som fler skulle välja tåg framför bil.

- **Trafiksäkerhet och klimat:** Att pendla med tåg istället för bil innebär minskad biltrafik och utsläpp. Lokala företrädare understryker att "3,5 kilometer är mindre än 20 kilometer" och att fler kan tänka sig ta tåget om det är närmare. Detta bidrar till färre bilresor och ökad tillgänglighet till arbete, skola och service i hela Nätrradalen.
- **Regional utveckling:** En station vid Bjästa skulle stärka orternas roll som transportknutpunkt. ÖP 2040 noterar att en framtida tåghållplats i Nätrradalen kan gynna utvecklingen i södra kommunen, öka det hållbara resandet och stödja lokal service och näringsliv. Den nya stationen förväntas underlätta pendling, öka kollektivtrafikens attraktivitet och stimulera turistbesök i Höga Kusten.
- **Infrastruktur och kostnad:** En tidigare uppskattning indikerar att en enkel hållplats med plattform m.m. kan kosta ett tiotal miljoner kronor. Med god tillgänglighet för tåg och vägtrafik öppnas möjligheter till omlastning av gods. Jag föreslår därför att stationen kompletteras med ett mindre terminalområde eller industrispår för lokal smågodshantering. Närhet till både tåget och väg gör detta effektivt – enligt Trafikverkets definition främjar anslutande stickspår och industrispår effektiv lastning och lossning av gods.
- **Service och näringsliv:** Utöver själva plattformen bör området kring hållplatsen utvecklas med förbättrad service (t.ex. bussanslutningar, parkering, cykelparkering) och mindre industri-/logistikverksamhet. Detta skapar jobb och service nära stationen. Den nya hållplatsen ses som ett nav för ortsbefolkning och verksamheter. Sådana investeringar svarar mot målen om fler hållbara resor och en levande landsbygd, som ÖP 2040 betonar.

Gång- och cykelvägar (Näske–Köpmanholmen–Bredånger–Åmynnet–Bjästa)

Det finns ett uttalat politiskt uppdrag att bygga säkra GC-vägar som binder samman Nätråden. Specifikt har en gång- och cykelväg mellan Bjästa och Köpmanholmen länge efterfrågats för skolbarnens och pendlarnas säkerhet.

Tidigare har ”gröna ljus” getts: kommunen avsatte 5 miljoner kronor för projektering 2022 med en beräknad byggstart 2023–24 av GC-vägen Bjästa–Köpmanholmen. Arbetet står still på grund av att man låst sig när det gäller sträckningen genom Åmynnet.

Jag föreslår att etappen följer sträckningen längs Köpmanholmsvägen/Sidensjövägen (södra sidan) som kommer att ge en trygg gång- och cykelväg.

- **Säkerhet och tillgänglighet:** En sammanhängande GC-väg ger barn och vuxna en trygg förbindelse mellan samhällena. Detta minskar behovet av korta bilresor inom Nätråden. Föräldrar och samhällsföreningar har drivit frågan i decennier och pekar på skolbarnens säkerhet – investeringarna är särskilt viktiga för skolpendling och fritidsresor.
- **Planerad/tänkbar utveckling:** Utöver Bjästa–Köpmanholmen bör arbetet med anslutningar/slingor till/vidare mot Åmynnet, Bredånger och Köpmanholmen norrut planeras. Trafikverket utredde 2022 möjligheten att anlägga GC-väg längs Bruksvägen (statlig väg) mellan Köpmanholmen och Bredånger. Översiktsplanen lyfter fram att satsningar på cykelstråk i denna del av kommunen behövs, bland annat sträckan Köpmanholmen–Bjästa (med förlängning till den planerade stationen).
- **Lokal samverkan:** Bygdens föreningar arbetar vidare med idéer om gång- och cykelvägar även till Näske, Bredånger och Åmynnet för att skapa ett komplett GC-nät. Genom att binda ihop Näske–Köpmanholmen–Bredånger–Åmynnet–Bjästa får boende i alla dessa orter tillgång till trygga cykelvägar och kollektivtrafik i centrum. Detta stödjer ÖP 2040:s inriktning att utveckla gång- och cykelnätet i hela kommunen.
- **Hållbart resande:** Att fler färdas till fots eller på cykel främjar både folkhälsa och minskat bilberoende. Enligt ÖP 2040 ger goda förutsättningar att gå, cykla och resa kollektivt fler hållbara resor och bättre folkhälsa. Genom tydliga GC-stråk mellan byarna stöds kommunens mål om ökad cykelandel och minskat trafiktryck på vägarna. De senaste åren har också miljöperspektivet stärkts – en sammanhållen GC-satsning i Nätråden bidrar direkt till kommunens klimat- och miljömål.

Sammanfattning: Jag föreslår att ÖP 2040 tydligt pekar ut behovet av en ny station i Bjästa inkl. omlastningsterminal och industrimöjligheter, samt prioriterar utbyggnad av gång- och cykelvägar som knyter samman Näske, Köpmanholmen, Bredånger, Åmynnet och Bjästa. Dessa insatser minskar långpendling med bil, ökar tillgängligheten till jobb och service och stärker den sociala och ekonomiska utvecklingen i hela Nätrådal.

Köpmanholmen 2025-11-30

Yan Strömberg Juth